

Ošetrovatelství maturitní otázky

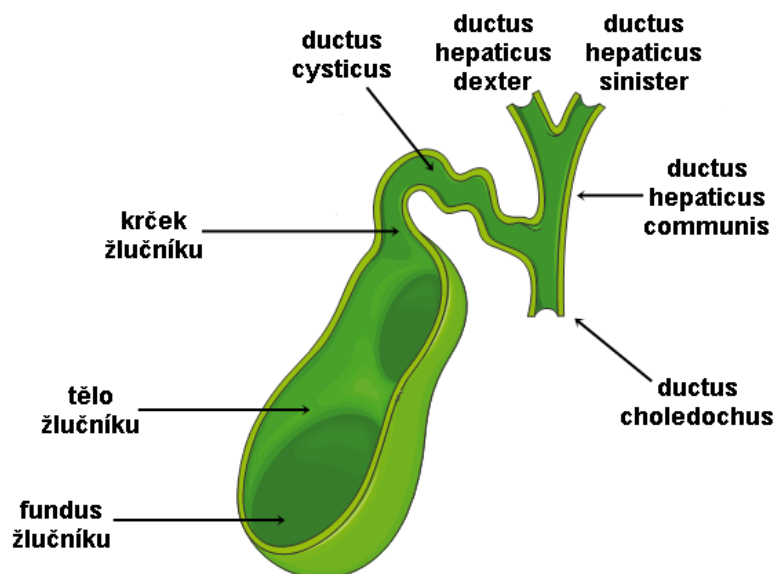
Cholelithiáza + drény a drenáže

Žlučník (vesica fellea/biliaris)

- Je dutý vakovitý orgán hruškovitého tvaru
- Uložen pod pravým jaterním lalokem ve žlučníkové jámě
- Naplněný žlučník je hmatný (jeho objem je přibližně 30-80 ml)

Části žlučníku:

- dno žlučníku
- tělo
- krček – přechází do vývodu žlučníku, který je součástí žlučových cest

Fyziologie:

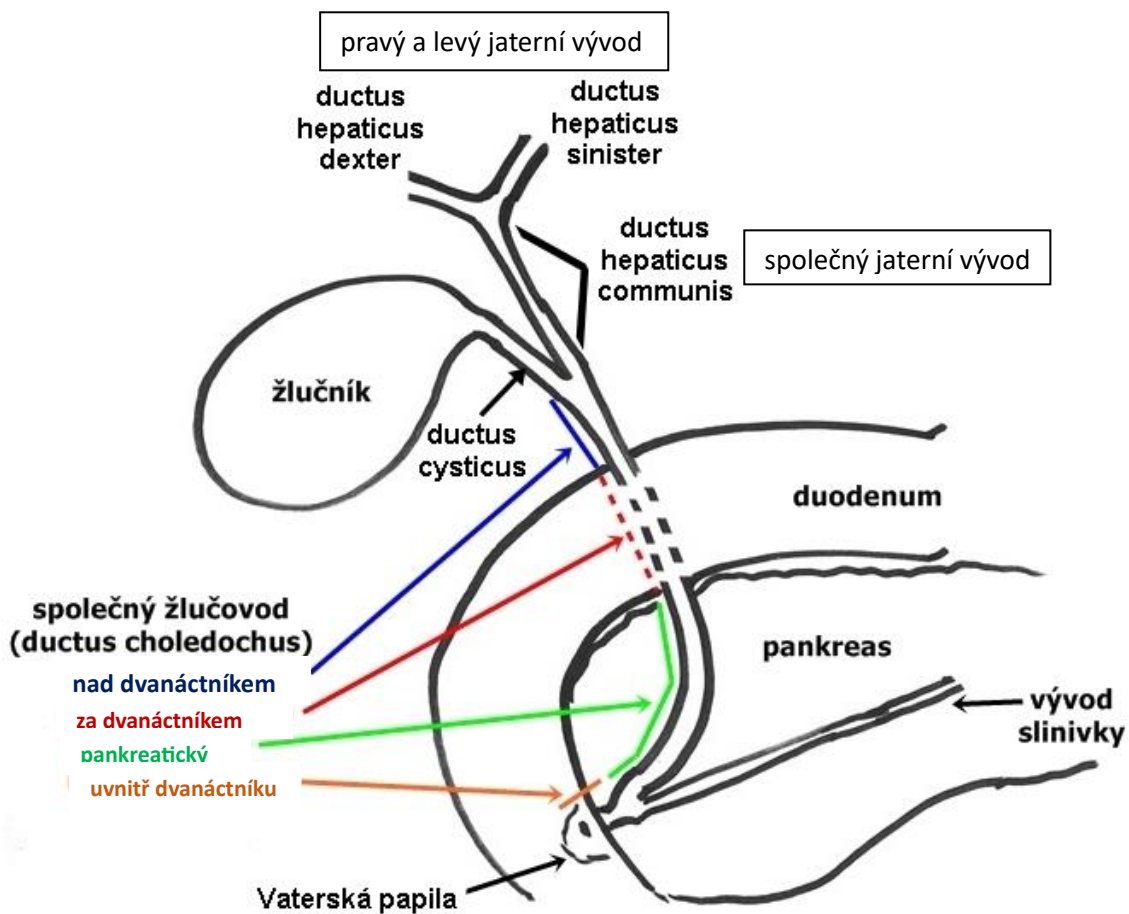
- Dle druhu a množství tuku, obsaženého v došlé stravě, je pak obsah žlučníku vyprazdňován do tenkého střeva.
- Skladuje a zahušťuje žluč

Žluč (hořká žlutohnědá tekutina)

- Skládá se ze žlučové soli, pigmentů (bilirubin), mastných kyselin, tuků a cholesterolu, je důležitá k trávení tuků (0,5-0,7 litrů denně)

Žlučové cesty

- Žlučovými cestami žluč vtéká do dvanáctníku
- Kde ústí do dvanáctníku žlučové a pankreatické cesty se nazývá papila Vateri

Onemocnění žlučníku a žlučových cest:

Tvorba kamenů (konkrementů):

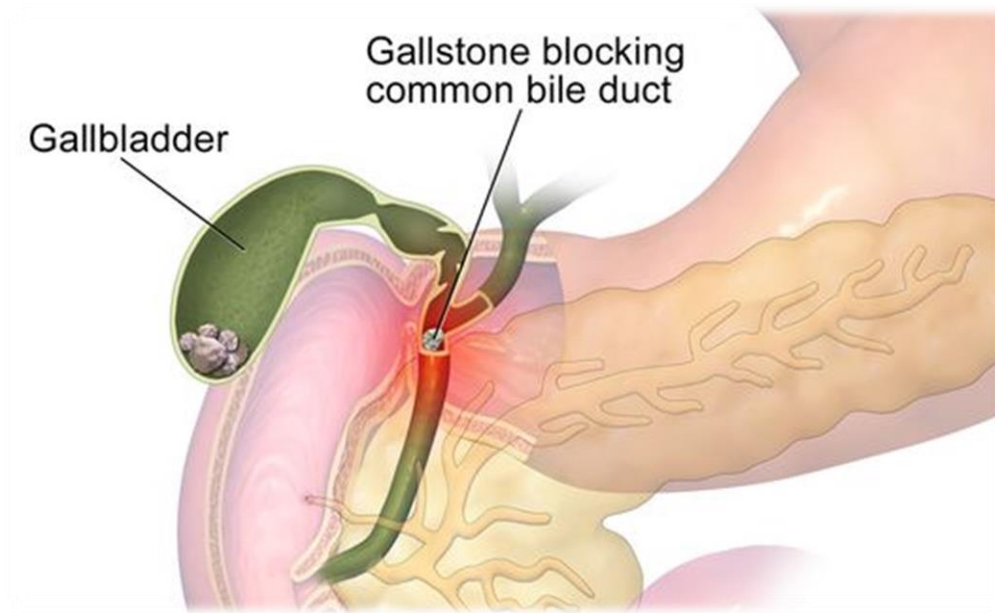
- cholelitiáza = kameny ve žlučníku a žlučových cestách
- cholecystolitiáza = kameny ve žlučníku
- choledocholitiáza = kameny ve žlučovodu

Záněty žlučníku a žlučových cest:

- cholecystitida = zánět žlučníku (akutní nebo chronický)
- cholangitida = zánět žlučovodu (akutní nebo chronický)

Nádory žlučníku a žlučových cest:

- adenokarcinom = maligní nádor žlučníku a žlučových cest

Jak vypadají žlučníkové kameny ↓

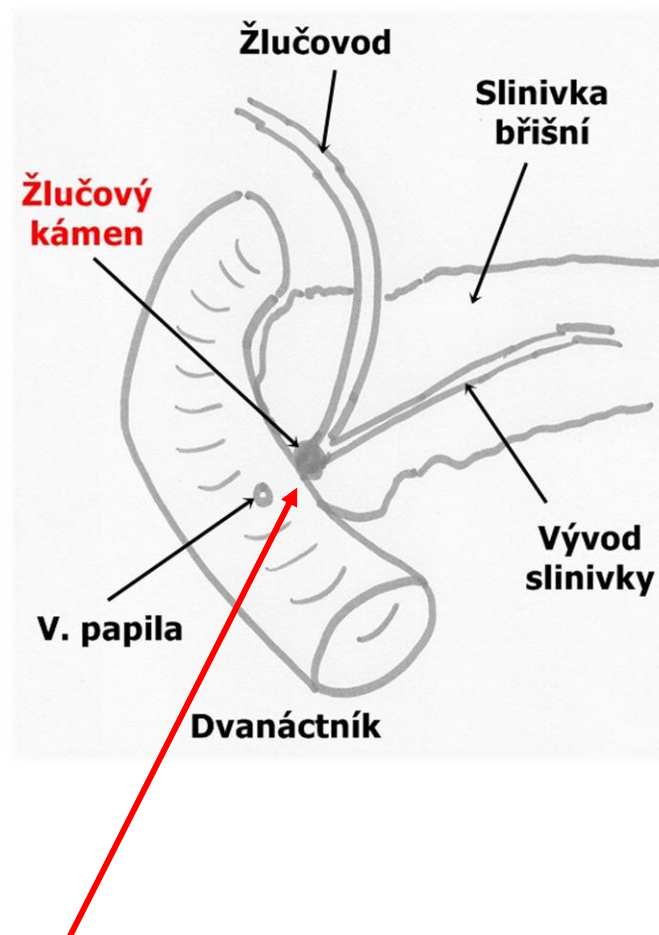

Cholelithiáza:

akutní → nezánetlivé → onemocnění → způsobené konkrémenty ve žlučníku a žlučových cestách

Příčiny: dietní zvyky, genetika, bakterie, stagnace žluči, porucha v cholesterolu

Príznaky: biliární kolika (kolikovitá přerušovaná bolest v pravém hypochondriu až do pravé lopatky), nauzea, zvracení (nechutenství), říhání, odpor k tučným jídlům, acholická stolice, tmavá moč, subfebrilie/febrilie, subicterus/icterus, zástava plynů a stolice

Komplikace: biliární pankreatitida (zánět způsobený žlučovým natrávením), perforace (proděravění) → zánět pobřišnice (peritonitida), hydrops ve žlučníku, empyém (hnis ve žlučníku)

Diagnostika:

Anamnéza	OA (prodělané onemocnění), RA (dědičnost)
FF = fyziologické funkce	tachykardie, tachypnoe, subfebrilie/febrilie, hypotenze
Pohled, pohmat, poklep, poslech = fyzikální vyšetření	subicterus/icterus, acholická stolice, bolest, zástava peristaltiky
Laboratorní odběry	HTO KO+diff, FW OKBD jaterní testy, amylázy, obstrukční enzymy ALP (při obstrukci žlučových cest), GMT (glutamyltransferáza), CRP
Zobrazovací metody	UZ, ERCP

Léčba:

- a) konzervativní = parenterální dietoterapie (0S → 4S nebo P1/5 → 4), led
spasmolytika, ATB, cholagoga (stahují žlučník), vitamín K
- b) chirurgicky = litolýza (rozpuštění kamenů), litotrypse (rozdrcení kamenů),
cholecystektomie, choledochotomie

Drény:

- mulové drény = odvádí do krytí
- rukavicové drény (jemné gumové proužky) = odvádí do sterilních čtverců
- silikonové drény = Redon
- plastové drény různé velikosti a s různou úpravou = Redon

Drenáže:

- spádová drenáž (T drén) - odtok gravitací do sáčku
- podtlaková drenáž (Redonův drén) - pod tlakem do nádoby
- volná drenáž (mulový, rukavicový drén) - do obvazu

- při choledochotomii se zavede T drén ↑
- T drén se zavádí do žlučových cest

